

Изх. № 272-С/19.07.2023

ДО:

ЮЛИЯН ПОПОВ
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ПРОФ. Д-Р ТАНЯ МАРИНОВА
И.Д. ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО
МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

АКАД. Д-Р ЮЛИАН РЕВАЛСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

Чл. КОР. ПРОФ. ЕКАТЕРИНА БЪЧВАРОВА
ДИРЕКТОР НА ИНСТИТУТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА КЛИМАТА,
АТМОСФЕРАТА И ВОДИТЕ
БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

КОПИЕ ДО:

ПРОФ. Д-Р ГАЛИН ЦОКОВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРОФ. Д-Р НИНА НИКОЛОВА
РЪКОВОДИТЕЛ НА КАТЕДРА
“КЛИМАТОЛОГИЯ, ХИДРОЛОГИЯ И ГЕОМОРФОЛОГИЯ”
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ДОЦ. Д-Р ГАЛИНА САЧАНСКА
РЪКОВОДИТЕЛ НА ДЕПАРТАМЕНТ “ПРИРОДНИ НАУКИ”
НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ДОЦ. Д-Р ПЕТЪР ПЕТРОВ
РЪКОВОДИТЕЛ НА КАТЕДРА
“ЕКОЛОГИЯ, ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА”
ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ПРОФ. Д-Р ИЛИАНА ВЕЛЧЕВА
РЪКОВОДИТЕЛ НА КАТЕДРА
“ЕКОЛОГИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА”
ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ОТНОСНО: Становище на БАН и НИМХ относно човешкото въздействие върху климата и спешността на нужните мерки за ограничаване на последствията от климатичните промени

Уважаеми г-н Попов,

Уважаема г-жо Маринова,

Уважаеми г-н Ревалски,

Уважаема г-жо Бъчварова,

Уважаеми Госпожи и Господа,

Като представители на организации, чиято роля е да насочват общественото внимание към необходимите мерки за реагиране на изменението на климата, се обръщаме към вас с настояване да оповестите официални текущи становища на БАН и НИМХ относно човешкото въздействие върху климата и спешността на необходимите мерки за ограничаване на последствията от климатичните промени.

В международните среди сред институциите с компетенции, сходни с тези на БАН, НИМХ и академичните среди, съществува научен консенсус по отношение на климатичните промени още от 90-те години на миналия век.

Според последния доклад на Междуправителствения панел за климатичните промени (IPCC) научните изследвания недвусмислено показват, че човешката дейност през

последните 150-200 години е основен фактор за климатичните промени, които в много голяма степен вече са заплаха за човешкото благополучие. Според IPCC следващите няколко години са критични¹ за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C и предотвратяването на най-тежките последствия от изменението на климата.

В допълнение, последният Конгрес на Световната метеорологична организация, в която НИМХ представлява България, прие план за периода 2024-2027, насочен именно към подобряване устойчивостта на всички държави към климатичните промени, недостига на вода и екстремните метеорологични условия – чрез системи за ранно предупреждение и подобрен мониторинг, който да помогне за изпълнението на Парижкото споразумение и адаптацията към климатичните промени.

В този контекст в българските медии все по-често се появяват изказвания на представители на научната общност, включително от НИМХ и БАН, които поставят под въпрос климатичните промени и/или степента на човешката роля в тях. Освен противоречиви сигнали към обществеността, такива изказвания не допринасят за практическо осъществяване на ефективна национална политика за реагиране на климатичните промени. В глобален мащаб научните институции и техните представители играят важна роля за правилно информиране на гражданите и изграждане на диалог по темата.

С оглед на това, че:

- 1) България е кандидат за домакин на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата през 2024 г. (COP29) – най-значимото климатично събитие в света.
- 2) Последният [официален документ на НИМХ](#) със становище по темата за климатичните промени е от 2010 г.²
- 3) [Анализът и оценката на риска и уязвимостта на секторите в българската икономика към климатичните промени](#) не са актуализирани от 2014 г.³ Това възпрепятства представителите на бизнеса, които желаят да направят оценка на икономическата уязвимост към промените в климата, съгласно РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/2139 НА КОМИСИЯТА от 4 юни 2021 година за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета.
- 4) [Национална Стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие](#) не са актуализирани от 2019 г.⁴

¹ "The Evidence Is Clear: The Time for Action Is Now. We Can Halve Emissions by 2030. — IPCC." IPCC, 4 април 2022 г., www.ipcc.ch/2022/04/04/ipcc-ar6-wgiii-pressrelease .

² "Климатични промени." НИМХ-БАН, март 2010 г., <https://bglog.net/ClientFiles/d5d21550-02ea-4306-b49b-d8224865fd3c/bro6ura.pdf>

³ "Анализ и оценка на риска и уязвимостта на секторите в българската икономика от климатичните промени". МОСВ, 20 юни 2014 г.,

<https://www.moew.government.bg/bg/analiz-i-ocenka-na-riska-i-uyazvimostta-na-sektorite-v-bulgarskata-ikonomika-ot-klimatichni-promeni/>

⁴ "Национална Стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие." Световна банка, 2018

г., <https://www.moew.government.bg/static/media/ups/articles/attachments/Strategy%20and%20Action%20Plan%20-%20Full%20Report%20-BGcd6d12eb7bc7294e29ac9ee4762fd2d8.pdf>

5) Основните анализи, които България ползва през последните години, са изготвени от външни консултанти като Световната банка⁵,

Настояваме БАН и НИМХ да оповестят публично своето становище за човешкото въздействие върху климатичните промени. Именно научната общност може да измести тази важна тема от сферата на политическата полемика към прагматични и системни действия, базирани на резултати от научни изследвания.

Използваме възможността да се обърнем и към Министъра на околната среда и водите за този проблем. Като принципал на НИМХ, Министърът може да инициира изменение на [Устройствения правилник](#)⁶ (УП) на НИМХ, за да засили ролята на климатичните политики, заложи в чл. 4, т. 1 и т. 2.

По силата на чл. 5 от УП вярваме, че НИМХ трябва да ангажира и останалите научни и академични среди в изготвянето на такава актуална национална позиция за климатичните промени и антропогенния фактор в нея, която да служи за задълбочаване на работата както на научната общност и университетите, така и на медиите и цялата българска общественост.

Не на последно място, апелираме Министърът на околната среда и водите, вземайки предвид своята роля и отговорност по силата на Закона за водите, чл. 171, т. 8, да подsigури необходимия бюджет за финансирането на съответните научни дейности и анализи.

Вярваме, че политиките за климата следва да обединяват представителите на всички ключови институции, научни и академични звена, граждански организации, медии и др., за да може България да превърне предизвикателствата от климатичните промени във възможност за българското общество и икономика.

Оставаме на линия при нужда за провеждане на работна среща и очакваме вашите становища възможно най-скоро, с оглед на нуждата и институциите, и хората у нас да бъдат подготвени за справяне с негативните ефекти на климатичните промени.

За допълнителна информация към авторите на настоящето писмо, може да се свържете с нас на посочените контакти:

E-mail: office@bluelink.net

Тел.: 0886 874 100

С уважение,

⁵ Climate risk country profile. Bulgaria. *World Bank Group*, 2021, https://climateknowledgeportal.worldbank.org/sites/default/files/2021-06/15848-WB_Bulgaria%20Country%20Profile-WEB.pdf
“Приложение 11: Макроикономически последици от изменението на климата”, *Световна банка, август 2018 г.*, [https://www.moew.government.bg/static/media/ups/articles/attachments/Appendix%2011%20-%20Economic%20analysis%20Final%20\(2018-08-17\)%20-%20BG%20-%20for%20printinge750a8581e4bfa4efc9aca1892eaa680.pdf](https://www.moew.government.bg/static/media/ups/articles/attachments/Appendix%2011%20-%20Economic%20analysis%20Final%20(2018-08-17)%20-%20BG%20-%20for%20printinge750a8581e4bfa4efc9aca1892eaa680.pdf)

⁶ Правилник за устройството и дейността на Националния институт по метеорология и хидрология, <https://lex.bg/laws/ldoc/2137190326>

д-р Александър Ангелов, управител на [Център за творческо обучение](#) и съчредител на [Wind of Change](#)

д-р Александър Симидчиев, пулмолог, депутат, съчредител на [Сдружение "Въздух за здраве"](#)

Андрей Ралев, член на Управителния съвет на [Сдружение за дива природа "Балкани"](#)

Антоанета Йотова, физик-метеоролог със специализация по климатология

Апостол Дянков, ръководител на програма "Климат и енергия", [WWF-България](#)

Борислав Сандов, експерт по зелени политики, ПП "Зелено движение"

Ваня Рътарова, изпълнителен директор, [Българско дружество за защита на птиците](#)

Вера Петканчин, директор "Оперативни дейности" в [Junior Achievement - България](#), автор на обучителни програми за младежи по темите климатични промени, справедлив енергиен преход и зелено предприемачество

Вера Стаевска, председател на УС на Сдружение за изследователски практики, ръководител екип "[Зелени закони](#)"

Вихрен Митев, директор на [Фондация "Екологичен манифест - МанЕко"](#)

Георги Стефанов, независим експерт „Климат и енергетика“

Д-р Драгомир Цанев, изпълнителен директор на [Център за енергийна ефективност "ЕнЕфект"](#)

Евгений Кънев, макроикономист и финансист

Любомира Колчева, директор на [Фондация "Екообщност"](#)

Магдалена Малеева, съчредител на ["Горичка"](#)

Мартин Заимов, учредител на ["Генератор София"](#)

Меглена Антонова, директор на ["Грийнпийс - България"](#)

Павел Антонов, съчредител на ["БлуЛинк" - Мрежа за гражданско действие](#)

Пламена Маринова, основател на ["Климатека"](#)

Радостина Славкова, координатор в екип "Енергия и климат" и "Млади За Земята" на екологично сдружение ["За Земята"](#)

Саша Безуханова, основател на [Move.bg](#)

Румен Карамихалев, икономист, Овако, директор за Източна Европа

Румяна Иванова, изпълнителен директор на [Българска фондация "Биоразнообразие"](#)

Светлана Жекова, международен експерт по политиките за околна среда и изменение на климата

Симона Стилиянова, съосновател и управляващ партньор на ["Основа"](#), основател на [Zero waste Sofia](#)

Стойчо Након, основател и собственик на [Eco Switch](#) и Station zero

Юрий Корнилев, консервационен биолог, докторант към БАН